

«CATALUNYA -- ha dit el President Com- panyans -- MAI NO PACTARA AMB L'ENEMIC»

"Lluitarà fins a derrotar-lo i aconseguir les llibertats que té guanyades"

Catalunya, de dol

Ha mort la senyora Eugènia Lam-
marca, vidua del President Macià

Fa més de tres anys que Catalunya plora la mort del seu primer President, l'home il·lustre, el patriota
Macià, que posà la Catalunya nacional al lloc d'honor que li corresponia. Avui, la Patria plora el tras-
pass de la que fou companya virtuosa i exemplar de la llibertat de Catalunya, la senyora Eugènia Lamarca,
viuda de Macià.

La vida de la il·lustre dama que acaba de finir és la vida atzarosa i gloriosa del nostre immortal Macià.
Llita entigut al seu costat en les hores penoses de l'adversitat i en les hores joioses del triomf...
La senyora Eugènia Lamarca ha mort aquest matí a la població de la Jonquera, on residia accidental-
ment, després d'una curta malaltia.

Catalunya està de dol. Al dolor que en aquests moments afligeix la il·lustre família Macià, ULTIMA
HORA, expressant el sentiment de tots els catalans, hi uneix el seu condol més sincer.

A la foto, la família Macià en la intimitat.

EL CONSELLER SBERT S'HA TRASLLADAT A LA JONQUERA

Possiblement, l'enterrament de la senyo-
ra Macià s'efectuarà demà a Barcelona

Les periodistes que han estat
al Palau de la Generalitat, després
de l'honorable President de Cata-
lunya els ha donat compte aquest
matí de la mort a la Jonquera,
on residia, de la senyora Eugènia
Lamarca, viuda de Macià, ha estat
a ajudar el conseller de Govern-
ment, senyor Sbert, per tal d'obtenir
una referència de les gestions que

fara en nom del Govern de Cata-
lunya per a organitzar l'acte de l'en-
terrament.

El senyor Sbert ha dit que per en-
carrec del President Companys i del
Govern de Catalunya s'ha traslladat
tot seguit a la Jonquera per tal de
d'obtenir una referència més àmplia
dels detalls de l'acte d'enterrament.

el qual és molt possible que se
celebrarà a la mort. No se sap
encara si tindrà caràcter oficial.

Per altra banda, s'ha traslladat la
sortida d'un furgó, que traslladarà
dena al matí a Barcelona, les des-
pulpes de l'il·lustre senyora.

De retorn a Barcelona, el senyor
Sbert donarà una referència més
àmplia d'allò que en definitiva s'ha
disposat.

Xina disposada a resistir

Xang-Hai, 18. — Tota la Xina re-
corda avui l'incident de Mukden.
Però el de la conquesta de Menxu-
i els japonesos. A Xang-Hai
s'han celebrat manifestacions pu-
bliques i s'han cantat himnes nacio-
nals i del Kuo-Min-Tang. Avui no
s'ha menjat carn i les economies
seran per a ingressar al fons de
resistència nacional.

Però, després de la nova ofensiva, els japonesos, després
d'haver estat atacats, han llançat dos ve-
lles més projectils que no pas els
anteriorment.

anunciant que el riu Canton està
minat des de la boca de Tigris fins
la segona barrera. La navegació és
impossible, a no ésser que vagi di-
rigint-se per un canal del Govern.

Xang-Hai, 18. — Als cercles ofi-
cials francesos es desmenteix for-
malment la informació japonesa se-
gons la qual els serveis de l'Amba-
xada de França a Nankin serien
traslladats a bord d'un vaixell de
guerra francès, al riu Yangtze.

El portaveu del Ministeri de
Marina ha declarat que les tropes
xineses contraatacaren ahir en el
front situat al voltant de Xang-Hai.
Els soldats nipons deixaren apropar
els xinesos i obrien foc infligint

grans perdes als japonesos. L'es-
tament portaveu confirmà el des-
embarcament de tropes nipones, pe-
rò indicà que el punt de desembar-
cament suposat pels xinesos no és
exacte.

Respecte a l'idioma català
El coronel Burillo
al cap superior de Policia
ordre recomanant a tots els
funcionaris a les seves
que guardin el màxim
a l'idioma de Catalunya.

«Tot el que s'esdevé a Europa, a l'Extrem Orient o a Sud-Amèrica interessa als EE. UU.», diu Roosevelt

Washington, 18. — Amb motiu del 150
aniversari de la Constitució americana el Pro-
fessor Roosevelt ha pronunciat un discurs per
el qual el major Roosevelt ha examinat els prin-
cips democràtics continguts en la Constitució
americana. Avui ha dit el President — con-
tinuant a l'època en què fou elaborada la
Constitució, tot el que passa a Europa, a l'Ex-
trem Orient o a Amèrica del Sud, interessa als
Estats Units. Però, els Governadors d'altres con-

tinents sofririen igualment els efectes de
les mesures preses pels Estats Units. Ningú,
doncs, no pot romandre indiferent vers la res-
ta del món.

Roosevelt ha declarat a continuació que la
situació provocada per les noves formes de
guerra amenaçaven la civilització Al món, els
armaments, els dèficits, la inseguretat de la
navegació, els atacs a la mort contra el benestar
i al morat. Però el poble americà està dispo-

sat a mantenir lluny de les seves costes el pe-
rill que amenaça el món.

Referint-se a la política interior, Roosevelt
ha defensat el seu sistema del «New Deal» a la
finalitat del sistema consisteix a obtenir sala-
ris més elevats, un temps de treball més re-
duït i preus més estables en els productes agri-
coles.

Des de fa alguns mesos existeix — ha dit — una
crisi en la vida americana a causa de les difi-

POLÍTICA DE CATALUNYA ENFORA

Negrín ha parlat aquest
matí a l'Assemblea

A les 11'40 exactes, Negrín puja a la tribuna de l'Assemblea. La
sala és plena, totes les delegacions són al seu lloc. Es fa el silenci
i Negrín romp a parlar amb veu segura i clara.

En les seves primeres paraules recorda que avui fa catorze me-
sos que esclatà a Espanya una rebel·lió militar. «Aquest era un pro-
blema estrictament interior de la República espanyola, que no tenia
res a veure amb la Societat de Nacions.» Però, quan la República
vingué a Ginebra el setembre del 1936, la guerra civil, gràcies a la
intervenció d'Itàlia i d'Alemanya havia esdevingut un problema in-
ternacional que afectava i afecta encara essencialment el pacte i la
Societat de Nacions sencera.

Aquesta fase internacional de la guerra a Espanya és, segons
l'orador, un perill per a totes aquelles petites nacions que, pacifi-
ques i sense desig d'aventura, es poden veure agredides pel sistema
embrat a Espanya sense declaració d'estat de guerra, pròpiament
dit.

Negrín va parlant serenament, sense violències, que serien des-
plaçades i davant d'una atenció molt sostinguda de l'auditori.

«La República — diu el delegat espanyol — ha fet tots els sa-
crificis per tal d'evitar que aquesta agressió internacional s'agre-
gués encara estenent-se a altres pobles i amenaçant la pau general
d'Europa.»

Si la República ha anat insistint prop de la Societat de Na-
cions ha estat sempre dintre del quadre del pacte i perquè hom po-
dés renèl raonable a la guerra d'invasió d'italians i alemanys. Així
s'arribà a la resolució del Consell del 29 de maig, que imposava la
retirada dels combatents estrangers d'Espanya. No és culpa nostra
si quaranta-vuit hores després els italo-alemanys transferien bru-
talment l'afar al terreny dels fets violents amb el bombardeig d'Al-
meria.

També es refereix Negrín a l'esforç que la República ha fet per
a contentar els Estats sud-americans en l'afar dels assalts a les
Amalxades de Madrid.

En contrast amb l'actitud pacifista del Govern de la República,
Negrín posa de relleu que Hitler ha declarat a Nuremberg que Ale-
manya, mancada de colònies, no es pot desentendre d'Espanya i
després de citar els telegrams de Mussolini a Franco, exhibeix un
exemplar de «Il Popolo d'Italia» que, a grans titulars declara que
la campanya de Santander ha estat una campanya italiana. I diu a
continuació: «Avui, mesurant la responsabilitat de les meves pa-
raules, puc afirmar que Itàlia prepara la tramesa a Espanya d'un
Exèrcit dues vegades més nombrós que el que ja hi té. Que ningú
no es planyi que no ha estat advertit.»

Com a conclusió del discurs, Negrín presenta a l'Assemblea les
següents demandes:

Primer. Que sigui reconegut el fet de l'agressió contra Espa-
nya per part d'Alemanya i d'Itàlia.

Segon. Que la Societat de Nacions estudiï amb tota urgència
la manera de posar fi a aquesta agressió.

Tercer. Que es torni íntegrament al Govern espanyol el dret
d'adquirir el material de guerra necessari.

Quart. Que els combatents no espanyols siguin retirats del
territori espanyol.

Cinquè. Que les mesures de seguretat a la Mediterrània siguin
esteses a Espanya.

En acabar amb aquestes paraules el discurs del Dr. Negrín, l'As-
semblea el fa objecte de nombrosos aplaudiments, entre els quals hem
de remarcar especialment els de la Delegació Francesa.

Donant una vivacitat poc corrent als debats de Ginebra, Delbos
puja tot seguit a la tribuna, sense esperar la traducció del discurs
de Negrín a l'anglès.

Delbos reconeix que la guerra existeix de fet a Europa i al
món i que en aquesta crisi de la pau, cal actuar amb decisió.

Si la política de No Intervenció podia limitar el risc d'altxampla-
ment de la guerra, no pot ésser continuada si les trameses de com-
batents estrangers a la península posa en perill els interessos vi-
tals d'altres països, com la França.

Accepta que la Societat de Nacions ha pecat de feblesa, però
que no és massa tard per a reaccionar.

Seten en consideracions sobre el paper de la Societat de Na-
cions al món i diu després que França i Anglaterra acaben de donar
a Nyon un exemple de col·laboració en bé de la seguretat co-
muna.

Delbos acaba amb aquestes paraules el seu discurs: «Tota
agressió és al mateix temps un crim i un suïcidi.»

Ginebra, dissabte matí.

Nicolau M. RUBIO

L'Honorable President de la Generalitat, després del despatx ordinari
amb els caps del seu Departament, ha rebut la visita del ministre d'Obres
Públiques, senyor Giner de los Ríos, el qual havia arribat de València.

Als reporters han saludat el senyor Companys, el qual els ha dit que
podien desmentir el rumor que ha vist publicat en alguns diaris estran-
gers sobre possibles conversacions amb els facciosos per a concertar una
entesa.

«Catalunya — ha dit — no pactarà mai amb l'enemic. Aino que lluita-
rà fins a derrotar-lo i aconseguir les llibertats que té guanyades.

A continuació, el President de la Generalitat ha donat compte als
periodistes de la mort, a la Jonquera, de la senyora Lamarca, viuda del
primer President de la Generalitat, Francesc Macià, i ha posat de relleu
les dots de la il·lustre dama, gran patriota d'alta sentiments nacionalistes.

Ha afegit que un conseller de la Generalitat es desplaçarà a la Jon-
quera per tal de donar el condol del Govern a la família, i que al les seves
ocupacions li ho permetien, hi aniria personalment.

Ahir, en aigües catalanes, tres destructors lleials entaularen combat amb el «Canarias»

València, 18. — A les tres de la
tarda, han facilitat al Ministeri de
Defensa Nacional el comunicat se-
güent:

«La nit del 17, a les 21'15, a trenta
mil·les 95 graus de Barcelona, es
llurà un combat entre el creuer fac-
cios «Canarias» i tres destructors de
la flota republicana. El combat du-
rà una hora.

Els nostres vaixells sortiren in-
demnes i continuaren sense novetat
el servei que tenien encomanat.»

GINER DE LOS RÍOS CAL SABER AMB SALUDA EL PRESIDENT COMPANYS

Aquest matí ha arribat a la no-
stra ciutat el ministre d'Obres Pú-
bliques, senyor Bernard Giner de
los Ríos, el qual a mitja ha estat
al Palau de la Generalitat per tal
de rebre l'honorable President de
Catalunya.

Els senyors Companys i Giner de
los Ríos han celebrat una llarga
conferència al despatx oficial del
President.

A les dues de la tarda, en abon-
donar la Generalitat, el ministre ha
estat saludat pels periodistes, els
quals ha dit que no calia donar im-
portància a la visita, ja que no te-
nia caràcter polític.

«He vingut a Barcelona — ha dit —
per tal de constituir la Junta d'O-
bres del Port en un acte que se ce-
lebrarà aquesta tarda a l'estatge so-
cial del port. Naturalment, he apro-
fitat l'avinentesa per a venir a sa-
ludar el President Companys, bon
amic meu i ben tingut un canvi
d'impressió.»

En acomiadar-se dels informadors
el senyor Giner de los Ríos ha in-
sistit que la visita i l'entrevista
tenia caràcter particular, i que a
aquesta mateixa tasca tornaria a Va-
lència.

L'ESCASSETAT DE PAPER ens obliga, avui, a donar solament dues pàgines.

SCHACHT ENCARA
ES A ITALIA
Roma, 17. — El doctor Schacht
continua a la seva propietat als vol-
tants de Gènova i no ha sortit en-
cara vers Alemanya.

LA BONA POLITICA

Els fets d'ahir, a la tarda, considerats per ells sola,
queden perfectament enjudiciats i comentats en la nota
que ha facilitat la Delegació General d'Ordre Públic. El
que intenti provocar disturbis al carrer ha d'ésser san-
cionat amb tot el rigor. En aquest punt existeix un acord
absolut entre tots els antifeixistes.

Nosaltres ens hem ocupat repetidament del proble-
ma de les subsistències, aquest problema que ahir, en el
seu aspecte del pa, serví perquè els elements de la cin-
quena columna provocassin aldarulls davant dels fons.
I ens n'hem ocupat detingudament perquè sempre hem
previst que, com cap altre problema, el dels queviures és
susceptible d'ésser manejat com a bandera pels derrotis-
tes i pels agents de Franco.

Per això la nostra coincidència amb la nota publi-
cada pel Delegat General d'Ordre Públic s'extrema so-
bretot en el moment en què diu que ell s'estima més pre-
venir que curar. Aquesta és, realment, la bona política,
la que procura evitar en allò possible, l'explosió
de les tensions.

Procurem, doncs, desarmar i reduir els enemics que
la República té al seu interior, i evitem que els seus de-
signis i les seves maquinacions puguin barrejar-se amb la
inquietud de la gent senzilla i de bona fe. Donem a aques-
ta gent la sensació que les autoritats vetllen per ella amb
qualcom més que amb paraules, i aleshores la gent de
bona fe tranquil·litada, les conxorres feixistes seran posa-
des en evidència, es descombraran elles mateixes.

La qüestió dels proveïments és complexa i no es pot
resoldre per art d'encantament. Però el que sí es pot fer
és mirar de no complicar-la encara més. La negligència
d'alguns dirigents, la prevaricació d'alguns funcionaris, la
lenitat amb què són tractats els especuladors, la manca
de generositat i d'esperit social de molts obrers que a han
fet créixer dels instruments de producció i de distribució,
tots aquests són factors que agreugen el problema, ja de
per si prou greu, dels proveïments en temps de guerra.

Atacar valentament aquests nous interessos creats,
combatre la immoralitat es trobi on es trobi, donar al poble
la seguretat, la confiança, que els seus interessos legí-
tims són defensats eficaçment, és impossibilitar la repe-
tició dels fets lamentables d'ahir. Fem-ho així, i si els fei-
xistes es volen llançar al carrer, s'hi trobaran sola i no po-
dran fer servir les armes que les del seu des-
seu impotència.

